

KURJER

WARSZAWA

Sroda dnia 4 Sierpnia r. 1830.

Wszystko dla wszystkich.

POLSKI

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.

Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe

Rozebrało już ratusz w rynku Grzybowskim. Nie sięgał on dalekiej starożytności, jak o tém sama onego budowa przekonywała; ale już rząd pruski zastał go. Wtenczas zamieniono białego orła na nim zatkniętego na czarnego, a r. 1807 przywrócony był orzeł biały z wielką uroczystością, na której w obec przeszło 20,000 ludzi, powiedział mowę późniejszy deputowany na sejm szanowny obywatel Stawiariski. Mowa ta z pamięci z całą energją obywatelską powiedziana, sprawiła była wielki efekt i zostawiła niezatartą pamiątkę dnia tego w umysłach osób, które się znajdowały na tej uroczystości. Jak gdyby wieszczym uniesiony duchem powiedział mówca, że może téj samej chwili, kiedy się odbywa ta uroczystość, orły polskie przykładają się do trumfłu broni zwyciężkiej. W istocie tegoż dnia stoczona była bitwa pod Frydlandem, w skutku której powstało Xięstwo Warszawskie.

Wyszedł 4 sнопек (Livraison) Skarbcza dla dzieci; zamyka w sobie I. Silve, II. Okręt, III. Wieloryby, IV. Korale. Ryciny w 3 sнопku były I. Dzwon nurkowy, II. Bobr, III. Kozieniec, IV. Nowa Grecja.

Poznanie się panny Sontag z panną Gallis de la Rosiere. — W pewnym znakomitym domu w Moskwie dano umyślnie wieczór

muzykalny, na który zaproszono pannę Sontag i pannę Gallis, dla tego ażeby zbliżka poznać i ocenić talenta tych dwóch sławnych artystek. P. Sontag miała z sobą arje Mercadantego, w których okazała całą wielkość swego talentu w Warszawie, i ulubione warjacje szwajcarskie, któremi zachwyciła wszystkich; panna Gallis nieznała ani pierwszych ani drugich, słyszała tylko o sławie P. Sontag, ale nie wiedziała o tém, że się z nią spólnie w jednem towarzystwie znajduje. Proszono P. Gallis, ażeby zaśpiewała jedną z arji Mercadantego, młoda ta utalentowana artystka pomimo wrodzonej skromności nieśmiała się zrazu odważyć wiedząc dobrze że P. Sontag celuje w tych arjach, jednakowoż po krótkim namyśle zaczęła śpiewać; nadzwyczajny jej talent pokonał wszystkie trudności, odśpiewała arję z takim zapamiętaniem jakby najlepiej ona nią była przygotowana, oznaki radości i zadowolenia malowały się na twarzach obecnych, ale panna Sontag tak była zachwyconą nadzwyczajnym talentem P. Gallis, że nie mogła się wstrzymać żeby się nie zapytać kto jest ta młoda osoba, posiadająca tak wysoki talent; tą razą nie uczyniono zadosyć jej żądaniu, usiadła więc jakby niechętna do fortepianu i zaczęła śpiewać warjacje szwajcarskie, zadziwienie wszystkich doszło do najwyższego stopnia, ale panna Gallis domyśliła się zaraz, że to nie kto inny być musi jak P. Sontag, zaczęła więc przeproszać wszystkich, że tyl-

ko jedynie przez niewiedomość poważyła się śpiewać w obecności, tak sławnej artystki. P. Sontag dowiedziała się teraz, że tą utalentowaną artystką jest P. Gallis de la Rosiere októrej tyle pochwał słyszała, będąc w Warszawie, którą najszczerzej pragnęła poznać. Rozczulający był widok kiedy te dwie sławne artystki zamiast okazania niechęci jedna przeciwko drugiej, uściślały się nawzajem i przyrzekły sobie wieczną przyjaźń; w końcu oświadczyła P. Sontag że przejechała Anglią, Francją, Niemcy i Polskę; nigdzie nie napotkała tak znakomitej artystki, jaką jest panna Gallis która obok nadzwyczajnego talentu posiada wiele najpiękniejszych przymiotów, przez co wszystkim i wszędzie musi się podobać. Słychać, że P. Gallis z Moskwy uda się do Petersburga z kądem niebawem wyjedzie do Paryża.

Prospekt. — Nim przystąpiłem do przekładu kursu *literatury dramatycznej* Augusta Wilb. Szlegla, miałem tylko na uwadze, że dzieło przełożone na język angielski, francuzki, hollenderski i włoski, zasługiwało ze wszech miar na przekład polski. Uboga jest dotąd nasza literatura w dzieła tego rodzaju; uboga i w twory dramatyczne. Z mniejszą więcęć szczęśliwych usiłowań pisarzy dawniejszych i spóczesnych, widzieć tylko można dobre chęci i coraz nowsze dążenie naszego teatru. Nikt jednak nie zaprzeczy, jak krzywe często i bezzasadne krążą jeszcze u nas mniemania o umiówionych prawach dramatyczności. Z tém wszystkiém, im więcęć oswajać się będziemy z ideałem téj sztuki w wielu już narodach przystojnie pojętym, rokować sobie można, że i literatura polska godną będzie pod tym względem baczenia ościennych teatrów. Dzieło Szlegla, poświęcone wykazaniu dziejów i przedniejszych wzorów téj sztuki w rozmaitych narodach, tę ma korzyść przed innemi, że się należyta bezstronnością i głęboko wytrawionym sądem zaleca; że nie ustępuje żadnemu innemu względnie do systematycznej metody postępowania. Trómacz wziął

sobie za obowiązek, oddać jak najbliżej text niemiecki, tudzież miejsca konieczne wymagające objaśnienia, objaśnić swemi przypiskami. Przytém umieści na wstępie wzmiankę o *sztuce dramatycznej względnie do starożytnych i nowszych zasad*, tudzież wiadomość o *życiu i pismach Aug. Wilb. Szlegla*. Cena egzemplarza na lepszym papierze zł. 20, na papierze zwyczajnym zł. 15. — Zadosyć czyniąc żądaniu wielu prenumeratorów, opłata przyjmuje się na 3 tomy razem, lub częściowo, z tém atoli zastrzeżeniem, że bez złożenia prenumeraty na tom następny, nie można poprzedzającego odbierać. Można prenumerować w Warszawie u Gałęzowskiego, tudzież we wszystkich znaczniejszych księgarniach, jakoteż u osobnych kolektorów w Warszawie i Wilnie. Co 2 miesiące poczynawszy od przyszłego września, wyjdzie tom jeden, zawierający około arkuszy 20 drukiem zwyczajnym. — W Warszawie d. 9 czerwca 1830 r. Erazm Komarnicki.

(A. n.) Mimo wielkiego wstępu do wszelkich pism spornych, sądzę się być przymuszonym uczynić uwagę Gazecie Polskiej, z powodu umieszczonego przez nią w Nrze 184 artykułu dodatkowego, w którym redakcja z obrazą przystojności, która cechować winna wszelkie pisma publiczne, a tém więcęć Gazetę Polską, co przybrawszy tytuł narodo- wy z obrazą swych ziomków, bez żadnych zasad i dowodów przyrównała dziki i nalogowi pijaństwa oddający się ród Indian do obywateli ziemi łęczyckiej. Słabego tylko wojownika w zawodzie literackim jest brzoń, który bez zasad, lub też z błachych i przez siebie utworzonych maxym, ogólne wnioski czynić i temi walczyć usiłuje. Gdyby téj zasady trzymała się redakcja Gazety Pol., nie byłaby umieszczała dodatku w końcu artykułu o towarzystwach wstrzemięzliwości w Ameryce, bo mała rozważa byłaby ją przekonana, że oczerniając swych rodaków, tém większą na siebie ściąga odpowiedzialność, że każdy z cudzoziemców nie znając obywateli ziemi łęczyckiej i o innych mieszkańców kraju naszego mniej korzystną powożmie opinią, bo niepodobna by w tak szczupłych granicach Polski, jeden tylko wyłącznie obwód miał tak różne obyczaje.

Używanie mocnych trunków gdyby było tak wielkie jak z wniosków Gazety Pol. czynić można, domniemanie pociągałoby za sobą istotną potrzebę częstych

gorzelni, które w tym obwodzie najmniej są upowszechnione, co nie można przypisać ani zbyt niużemu podziałowi majątków, ani też niewydostarczającej ilości drzewa, ale może zbyt ograniczonej na ten produkt konkurencji.

Zalować więc wypada, że redakcja Gazety Polskiej, umieściwszy w Nrze 184 artykuł o towarzystwach wstrzemięźliwości w Ameryce, nie miała tyle materji, by niemi dopełniła swoje pismo, i że w braku własnej czyniąc uwagi jak na nieszczęście dla obywateli ziemi łęczyckiej, miała pod ręką słownik Troca, z którego, jak się domyślać można, objaśniewszy się o zwyczajach i nałogach różnych naszych prowincji czerpała swe wiadomości. — *O. W. Mazowieckiego.*

W numerze wczorajszym *Wiadomości handlowych* umieszczona następna ważna z listów kupieckich wiadomość, drogą nadzwyczajną wczoraj w Warszawie z Berlina odebrana.

Berlin d. 31 lipca. — „W tej chwili przez sztafetę odebraliśmy z Paryża wiadomość, że król francuzki, dekretem w d. 26 lipca wydanym, rozwiązał nowy skład izby deputowanych, i wydał postanowienie polecające nowe wybory na nowych zasadach; tegoż dnia ogłoszony dekret ścieśniający wolność druku, co do pism periodycznych. Ta wiadomość wielkie zrobiła wrażenie w giełdzie paryżkiej. Papiery publiczne spadły nagle, a mianowicie renty 3½ zniżyły się z 80 na 75 etc.

Na wczor. giełdzie płacono obl. ndz. po 380, za listy zastawne żądano po 97 zł. 12 gr. (kupon 13½ gr.).

Dziś zrana ciepła stopni 14. — Wczoraj w połud. 24. TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś: Asmodeuszek, Co głowa to rozum, i Ja i On.

Wiadomości Zagraniczne.

Bolivar otrzymał od kongresu kolumbijskiego zapewnienie, że chociaż przestaje być pierwszym urzędnikiem Rzeczypospolitej, zawsze uważany będzie jako oswobodziciel Ameryki. Po jego wyjeździe z Bogoty nieprzyjaciele jego przesładowali stronników systemu przez niego zaprowadzonego i za ich wpływem rozstrzelany został pułkownik Diaz. Słychać, że

Bolivar przyjedzie na mieszkanie do Anglii. W Laguajra miała wybuchnąć rewolucja przeciw nowemu rządowi kolumbijskiemu.

W pałacu Deja algierskiego znaleziono jeden pokój napełniony szalami, bronią i dywanami.

W Mezieres zabroniono żołnierzom pod karą 14dniowego aresztu czytać dzienniki liberalne.

Dnia 5 kwietnia założono w Buenos-Ayres kaplicę angielską. Dnia 11 kwietnia pobili Buenos-ayrezykowie Indian, którzy granicę ich przekroczyli i zabrali im 20,000 sztuk bydła, oprócz owiec.

Roztargnienie doktora Hamiltona. — Doktor Hamilton jeden z najuczeńszych i najprzyjemniejszych Anglików, tak mocno się nieraz zamyslał, iż nie uważał na przedmioty które go otaczały, a nawet czasem nie wiedział, co się z nim samym dzieje. Pisał o długu narodowym i wiele innych dzieł uczonych stylem pięknym i jasnym. Dla tego jednak był bardzo roztargniony. Razu jednego spotyka swą żonę witającą go na ulicy; nie poznaje jej, zdejmując kapelusz i oświadcza jej, że musiała się omylić, gdyż nie przypomina sobie jej znajomości. Często stawał przededniem ażeby iść do kolegium w Aberdeen, gdzie był professorem, a raz poszedł na lekcję w jednej białej, w drugiej czarnej pończosze. Na lekcji zaczynał zwykle oduprzątania stołu z kapeluszy uczniów swoich, ale w miarę zdejmowania ich podkładał mu je uczniowie przez swawolę, tak, iż nieraz cała godzina zeszła na zdejmowaniu kapeluszy ze stołu. Raz przechodząc przez ulicę tracił powracając z pastwiska krowę; w rozumieniu; że potracił jaką damę, obraca się do krowy i rzece: „Czy nie uczyniłem pani jakiej nieprzyjemności?“, Wśród takich roztargnień, rozmawiał jak najlogiczniej i w wyrazach najdobrzejszych. Raz tak się zapatrzył na komin, że rybaczce wyrwał stół z rybami, za co doznał od przepuknięcia nieprzyjemności.

OBWIESZCZENIA Z BIÓRA INFORMACYJNEGO
przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(604) EKONOM bezżenny posiadający teoretycznie i praktycznie wiadomości ekonomiczne, który zostawał doradą w obowiązkach w Szląsku Austrjackim i posiada chlubne świadectwa kilkoletniego pobytu, życzy przyjąć podobne obowiązki, lub też obowiązek Rządcy domu i ho-

telu. Wiadomość o nim powziąć można w Biórze Informacyjném.

(637) O 4 wiorst od Warszawy przy szosie do Krakowa jest zabudowanie bardzo dogodne dla rzemieślników, chcący takowe wynająć zgłosić się zechcą do Bióra Infor.

(499) Potrzebne są DOBRA w Wdztwie Lubelskiem, składające się z kilku wsi razem z sobą graniczących, chcący takowe korzystnie sprzedać, zgłosić się zechce do Bióra Informacyjnego.

(326) Osoba płci żeńskiej dobrej konduity życzy sobie być umieszczoną za Pannę u Dworu tu w Warszawie; bliższą wiadomość powziąć można w Biórze Infor.

(489) Żądana jest młoda FRANCUZKA do konwersowania z młodem panienkami tu w Warszawie, któraby prócz przyzwoitego wynagrodzenia mogła zarazem pobierać przyzwoitą edukacją z swemi towarzyszkami, bliższą wiadomość udziela Bióro Infor.

(514) KAMIENICA pod Nrem 2030 przy ulicy Taniej, o jednem pięttrze, z balkonem, 5 okien od frontu mająca, z niewielkim ogródkiem i oficynką drewnianą jest do sprzedania z wolnej ręki. Dalsza wiadomość w Biórze Informacyjném.

(503) Kawalerowie pragnący mieć razem stancję i stół w domu gospodarskim, albo rodzice żądający umieścić swe dzieci na pensji nie drogiej a dogodnej, raczą się udać po dalszą wiadomość do Bióra Informacyjnego.

(646) Ktoby miał do zbycia DOM nie wielki z ogródkiem lub obszernym podworem niedaleko środka miasta w cenie 30 do 80,000 złp. raczy się zgłosić do Bióra Infor.

(647) EKONOM doświadczony kilkonastoletnią praktyką, mający chlubne świadectwa, życzy przyjąć podobny obowiązek; bliższą o nim wiadomość powziąć można w Biórze Informacyjném.

(589) Żądani są na posady kilku Guverne-

rów którzyby posiadali języki Francuzki, Niemiecki, Łaciński i Polski, oraz byli w stanie dawania lekcji podług przepisu K. R. Oświecenia dla szkół publicznych zatwierdzonych; kwalifikujący się zechcą się zgłosić do Bióra Informacyjnego.

(651) Osoba płci żeńskiej dobrej konduity uzdatniona do rozporządzenia gospodarstwem i do robót ręcznych życzy sobie wejść w obowiązki Panny tu w Warszawie; dalsza wiadomość w Biórze Informacyjném.

(649) Subjekt Handlu, który posiada język Polski i Niemiecki kwalifikujący się do Handlu Korzennego i Winnego, mający dobre świadectwa, życzyłby sobie wejść w podobne obowiązki w Warszawie lub na prowincji, bliższa wiadomość w Biórze Informacyjném.

(650) Potrzebny jest Nauczyciel domowy, którego przynajmniej ukończył 6 klas, do powtórzenia nauk do klasy 3 młodzieńcowi na prowincji a to przez ciąg teraźniejszych Wakacji; życzący sobie przyjąć podobne zatrudnienie, niech się zgłosi do Bióra Infor.

W dniu 1 sierpnia r. b. zgubiony został Łan-cuszek od zegarka, w złote ogniwo wiatrowato wyginane, z kluczykiem złotym w środku wyrażonym, i z pieczątką złotą z agatem białym, na którym był herb Pomian, głowa Żubra przebita mieczem. Znalazca oddać raczy do Redakcji, za dobrą nagrodą.

DOBRA LISSOW, WYSZOTY i BIENIEDY z 3 Folwarkami tegoż nazwiska w Powiecie Czerskim, Województwie Mazowieckiem leżące, 8 mil od Warszawy odległe, mające rozległości przeszło 24 włók dawniej miary koronnej, gospodarzy osiadłych 15, sprzedane zostaną przez publiczną licytację w drodze działów w dniu 6 sierpnia b. r. w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Województwa Mazowieckiego Wydziału 4go. Licytacja zaczynać się będzie od Summy 67,236 zł. 20 gr. jako zmniejszonej o część tacy. Zbiór objaśnień i warunków u podpisanego, lub w kancelarji W. Grefkowicza pisarza przejrzeć można. — Jan Zawadzki adwokat.